

Sermaye Piyasasının Teşviki, Sermayenin Tabana Yaygınlaştırılması ve Ekonomiyi Düzenlemede Alınacak Tedbirler ile 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ve 3182 Sayılı Bankalar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 31.3.1987 Sayı : 19417 Mükerrer)

Kanun No.
3332

Kabul Tarihi :
25 . 3 . 1987

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, sermayenin tabana yaygınlaştırılması, sermaye piyasasının geliştirilmesi, ihracatın teşviki ve anonim şirketlerin sermaye yapılarının güçlendirilmesidir.

BİRİNCİ BÖLÜM
Ihracatın Teşviki

Organizasyon

MADDE 2. — Bakanlar Kurulu Devlet Yatırım Bankasını, mal ve hizmetlerin ithalat ve ihracatı ile yurt dışı müteahhitlik hizmetlerinin, dış yatırımların ve yurt içi yatırım malı imalat ve satışının kredilendirilmesi, finansmanı, desteklenmesi, sigorta ve garanti edilmesi konularında özel hukuk hükümlerine tabi bir anonim şirket şeklinde faaliyet göstermek üzere yeniden düzenler.

Devlet Yatırım Bankasının tüzelkişiliğinin devam etmesi suretiyle anonim şirket nevine dönüştürülmesi ile ilgili esaslar, intikal hükümleri, bankanın ilgili olduğu bakanlığın tespiti, bankanın unvanı, maksat ve işgal konuları, sermaye yapısı, idare ve temsili, organlarının teşkili, atama ve seçilme usulleri, görev ve yetkileri, denetlenmesi ve tasfiyesi ile ilgili hususlar Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenir.

Bakanlar Kurulu Kararı göz önünde tutularak hazırlanacak Banka esas mukavelesi Türk Ticaret Kanununun anonim şirketlerin kuruluşuna ilişkin hükümler uygulanmaksızın Ticaret Siciline tescil ve ilan edilir. Banka esas mukavelesindeki değişiklikler de aynı usule tabidir.

Bakanlar Kurulu Kararında düzenlenmeyen hususlarda Türk Ticaret Kanunu hükümleri uygulanır.

Kaynaklar

MADDE 3. — Bakanlar Kurulu, Bankaya 2 nci maddedeki faaliyetleri gerçekleştirmek üzere, bütçe, fonlar, bankalar ve diğer kaynaklardan tahsis edilecek imkânları belirlemeye ve bunların kullanımını yönlendirmeye yetkilidir.

Mevzuat

MADDE 4. — Banka için, anonim şirket haline dönüştürüldüğü tarihten itibaren 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümleri, 3182 sayılı Bankalar Kanununun kalkınma ve yatırım bankalarıyla ilgili olanlar dışındaki hükümleri, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri, 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu hükümleri, 237 sayılı Taahhüt Kanunu hükümleri ile kuruluş sırasında 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun anonim şirket kuruluşuna ilişkin hükümleri uygulanmaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Sermaye Şirketlerinin Sermaye Yapılarının Güçlendirilmesi

Sermayeye İştirak

MADDE 5. — Finansman güçlüğü içinde bulunan anonim şirketlerden alacaklı olan bankaların bu şirketlerin sermayelerine iştiraki, aşağıdaki şekilde gerçekleştirilir.

a) Anonim şirkete teklif

Finansman güçlüğü içinde bulunan anonim şirketlerden alacaklı olan bankalar, bu madde hükümleri çerçevesinde alacaklarının sermayeye dönüştürülmesi ve gereğinde kendileri ile beraber üçüncü kişilerin anonim şirkete nakdi sermaye koyması için şirkete teklifte bulunabilirler. Teklifte, bankanın veya bankaların hangi alacaklarının sermayeye dönüştürülmesinin istendiğinin açıkça gösterilmesi zorunludur. Teklifte, sermayeye dönüştürülmesi istenmeyen alacakların, belirlenecek uzun vade ve düşük faizle ertelenmesine veya finansman güçlüğüne giderecek diğer tedbirlere de yer verilebilir. Teklifte bulunan banka veya bankaların sermayeye dönüştürülmesini istedikleri alacakları, şirketteki tahakkuk etmiş banka alacaklarının yüzde ellisini aştığı takdirde, alacaklı diğer bankalar da teklife aynı şartlarla katılabilirler. Teklifte bulunan ve bu teklife katılan banka veya bankaların sermayeye dönüştürülmesini istedikleri toplam alacakları, şirketteki tahakkuk etmiş toplam alacakların yüzde ellisini aştığı takdirde, bu şirketten en az 50 (elli) milyon lira alacaklı olan ve Gelir veya Kurumlar Vergisi kanunlarına göre tam mükellef statüsünü haiz bulunan diğer gerçek kişi ve kurumlar da teklife aynı şartlarla katılabilirler. Tekliffe katılmayan bankaların ve bu diğer kişilerin alacakları, alacakların sermayeye dönüşümü nedeniyle banka veya bankalara verilecek hisse senetleri 7 nci maddeye göre satılincaya kadar, faizsiz ertelenir. Ancak, erteleme süresi 5 yılı geçtiği takdirde ertelenen bu alacaklar için, erteleme yılını takip eden beşinci yılın sonundan başlamak üzere T. C. Merkez Bankasıca kısa vadeli kredilerde uygulanan genel reeskont oranının dörtte biri kadar faiz uygulanır.

b) Bankalarla düzenlenecek protokol

Banka veya bankaların teklifi üzerine, borçlu anonim şirket, bankalarla görüşmeye geçebilir. Bu görüşme sonucunda taraflar arasında bir protokol düzenlenmesi ve bu protokolda bankalara ve gereğinde onlarla birlikte nakdi sermaye koyan üçüncü kişilere, sermaye artırım sonucunu yeniden oluşacak şirket sermayesinin ne kadarının verileceğinin kaydedilmesi zorunludur. Ancak, bu protokolda bankaya, sermayeye dönüştürülen banka alacaklarının mukayyet değerine eşit tutarda hisse senedi verileceğinin kaydı zorunlu değildir. Taraflar, sermaye artırım sonucunda ortaya çıkacak yeni şirket sermayesinin nasıl paylaşılacağına serbestçe anlaşılır.

c) Anonim şirket genel kurul kararı

Teklif üzerine toplanan şirket genel kurulunda, protokol hükümlerinin ve protokola uygun olarak sermaye artırımını öngören esas mukavele değişikliğinin kabulüne karar verilmesi halinde, bu karar şirket için bağlayıcıdır. Bu hususta şirket genel kurul kararı aleyhine toplantı ve karar nisabı gibi usulî işlemler hariç iptal davası açılmaz.

d) Teklifin kurula sunulması

Şirket genel kurulu kararından itibaren bir ay içinde teklifte bulunan banka veya bankalar, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan ve Maliye ve Gümrük Bakanından oluşan kurula teklifi sunabilir.

e) Kâr garantisi temini

Alaktan dönüşmüş sermayeye ve üçüncü kişilerin koyduğu nakdi sermayeye şirket tarafından kâr garantisi verilmesi hususu da protokola konulmak suretiyle kurula teklif edilebilir. Bu kâr garantisi, beş yıl süre ile verilebilir ve her yıl bilanço tarihindeki T. C. Merkez Bankasıca kısa vadeli kredilerde uygulanan genel reeskont oranının yarısına kadar olabilir. Kurulun teklifi onaylaması halinde, şirkete karşı kâr garantisinden doğan bu alacaklar, şirket kâr etmeye başladıktan sonra ve tüm ortaklara kâr dağıtılmadan önce ödenir.

f) Kurul onayı

Kurul, kendisine sunulan teklifi inceledikten sonra, getirilen tekliflerin anonim şirketin sermaye yapısının güçlenmesine yardımcı olacağı kanaatine varırsa, uygulanmasına karar verir. Kurulun kararları Başbakanın onayı ile tekmül eder. Kurulun teklifi uygun görmemesi halinde şirket genel kurulunun kararı geçerliliğini kaybeder.

g) Esas mukavele değişikliğinin Ticaret Siciline tescili

Kurul kararının tebliğinden itibaren bir ay içinde şirket veya başvuruda bulunan bankalardan herhangi biri sermaye artırımını ile ilgili esas mukavele değişikliğini Ticaret Siciline tescil ettirir.

h) Şirket kayıtlarında bulunmayan borçlar

Protokolün imzalandığı tarihte şirketin muhasebe kayıtlarında bulunmayan borç ilişkilerinden, şirket adına imza atanlar şahsen sorumludur. Bu borçlar için şirkete başvurulamaz. Ancak, şirket muhasebe kayıtlarında yer alan borca, daha sonra şirket kayıtlarında faiz yürütülmemiş olması, bu madde hükümlerinden alacaklarını sermayeye dönüştürmek suretiyle yararlanan bankalar hariç, diğer alacaklıların şirkete başvurma hakkını ortadan kaldırmaz.

i) Nakdi sermaye artışı

Kurul tarafından onaylanan teklifte, şirket sermayesinin nakden artırılması da yer aldığı takdirde, nakit karşılığın tamamının T. C. Merkez Bankası nezdinde bir hesaba bloke edilmesini müteakip tescil için Ticaret Siciline başvurulabilir.

j) Yeni hisse senetlerinin karşılığı

Borçlu anonim şirketin alacaklı bankalara ve bunlarla birlikte sermayeye iştirak edecek üçüncü kişilere vereceği yeni hisse senetlerinin karşılığı, silinen banka alacağının tamamı veya ilgili kısmı ile sermayeye konabilecek nakdi değerlerden oluşur.

k) Yeni sermaye kompozisyonu

Sermaye artırımını sonucu yeniden oluşacak şirket sermayesinin en az % 51'inin banka veya bankalara ve sermaye artırımına nakit koymak suretiyle iştirak eden üçüncü kişilere ait olması, şirket hisse senetlerinin iki yıl içinde en az % 80'inin nama yazılı hale getirilmesi ve borsaya kote edilmesi zorunludur.

l) Hisse senetlerinin muhasebeleştirilmesi

Bankaların anonim şirketlerden aldığı hisse senetleri bankalarca, Vergi Usul Kanununun 279 uncu maddesinde belirtilen alış bedeli ile muhasebeleştirilir. Kâr-zararın hesabında esas alınacak alış bedeli, bankanın anonim şirketten olan alacaklarından, hisse senedi alınma tahsis edilen meblağın toplamını ve sermaye olarak konan nakdi değerleri ifade eder. Aynı şekilde, bankalarla birlikte borçlu şirketin sermaye kompozisyonuna dahil olan yeni ortakların alacağı hisse senetleri de alış bedeli ile muhasebeleştirilir ve alış bedeli sermaye olarak konan nakdi değerlerin toplamını ifade eder.

m) Tasfiye halinde hisse senetlerinin durumu

Şirketin tasfiyesi halinde, bankaların alacaktan dönüşmüş sermaye hisseleri ile bu madde uyarınca nakdi sermaye koyan üçüncü kişilerin sermaye hisseleri, diğer hisselerle göre öncelikle ödenir. Şu kadar ki, devredilen hisseler için bu hüküm uygulanmaz.

n) Banka alacaklarına ilişkin teminat

Sermayeye dönüştürülen alacakların teminatlı olmaları halinde, şirketin mülkiyetinde bulunmayan mallar üzerindeki teminatlar, hisse senetleri devredilinceye kadar, alacaktan dönüşmüş sermaye için de aynen devam eder. Bu teminatlardan yalnızca, 1992 yılından sonra şirketin tasfiyesi halinde, tasfiye bakiyesinden tahsil edilemeyen miktar için yararlanılabilir. Bu teminatlar 6183 sayılı Anme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda yer alan herhangi bir teminat ile değiştirilebilir. Teminata konu meblağın, teminat verenlerce T.C. Merkez Bankasına, hisse senetlerinin devrine kadar bloke edilmesi halinde, alacaklı banka veya bankalar teminatı çözerler. T.C. Merkez Bankası bloke edilen meblağı herhangi bir Devlet bankasına en yüksek faizi temin edecek şekilde yatırır. Elde edilen faizler de aynı şekilde değerlendirilir. Teminat sahiplerinin

ce bloke edilen meblağın yalnızca anapara kısmı, aynı şartlarla, tasfiye bakiyesinden tahsil edilemeyen miktar için kullanılabilir. Şirketin tasfiye edilmesi halinde tasfiyeden artan kısım derhal, tasfiyeye gidilmemesi durumunda ise 1998 yılı sonunda anapara ile faizlerin toplamı, teminatı verene iade olunur.

o) Bankalar Kanununun uygulanmayacak hükümleri

Bankaların bu madde hükümleri çerçevesinde şirketlerin sermayelerine katılmaları halinde, Bankalar Kanununun 39 uncu maddesi ile 47 nci maddesinin 1 inci fıkrası uygulanmaz.

Vergi ve prim borçlarının ertelenmesi

MADDE 6. — Bankalar tarafından, borçlarına karşılık bu Kanun hükümleri gereğince hisse senedi alınan şirketlerin; amme borçlarını 6183 sayılı Kanun çerçevesinde, Sosyal Sigortalar Kurumuna olan borçlarını ise 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu çerçevesinde beş yılı geçmemek üzere kurul tecil etmeye yetkilidir.

Bakanlar Kurulu, bu şekilde yapılacak teciller için uygulanacak olan tecil faizini, Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından tespit edilen cari tecil faizinin yarısına kadar indirmeye yetkilidir.

Hisse senetlerinin halka arzı

MADDE 7. — Bankaların iştirak paylarının halka arzunda aşağıdaki esaslara göre işlem yapılır.

a) Bankaların, bu Kanunun 5 inci maddesi uyarınca iktisap ettikleri iştirak paylarının, iştirak edilen sermaye şirketinin sermayesinin % 15'ini aşması halinde, aşan paylar 1992 yılından itibaren 7 yıl içinde Sermaye Piyasası Kuruluna bilgi verilerek banka ile sermaye ve yönetim ilişkisi olmayan üçüncü kişilere satılır. Satılmayan veya satılamayan hisse senetleri, Sermaye Piyasası Kurulunun tespit ettiği esaslara göre satılır ve satış bedelinin belirlenecek nispeti ilgili bankaya veya bankalara devredilir. Bu faaliyetler dolayısıyla doğan kazançlar Kurumlar Vergisinden müstesnadır. Bu kazançlar Gelir Vergisi Kanununa göre tevki-fata tabi tutulmaz.

Bankalar, bu Kanunun yürürlüğünden itibaren de hisse senetlerini yukarıdaki sürelerle bağı kalmaksızın bu madde çerçevesinde satabilirler.

b) Bankaların bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce iktisap ettikleri iştirak paylarının, 1998 yılı sonuna kadar halka arz edilerek, banka ile doğrudan veya dolaylı yüzde birden fazla sermaye ve yönetim ilişkisi olmayan üçüncü kişilere satılması halinde, bu satıştan doğan kazançlar Kurumlar Vergisinden istisna edilir ve Gelir Vergisi Kanununa göre tevkifata tabi tutulmaz. İstisnadan yararlanabilmesi için, bu iştirak paylarının 1987 yılı sonuna kadar nama yazılı hale getirilmesi ve borsaya kote ettirilmesi şarttır. Şu kadar ki, bankacılık faaliyeti yansırı menkul kıymet ticareti ile de uğraşan bankaların, bu amaçla ellerinde buldukları değerlerin satışından elde ettikleri kazançlar istisna kapsamı dışındadır. Bankaların iktisap ettikleri iştirak paylarının 6 ay içinde elden çıkarılması, bu değerlerin menkul kıymet ticareti amacıyla elde tutulduğunu göstermeye yeterlidir.

c) Bu Kanunun uygulanması dolayısıyla borsaya kote edilecek hisse senetleri için hisse senetlerini çıkaran anonim şirketin kârhlğı aranmaz. Ayrıca, hamiline yazılı hisse senetlerinin nama yazılı hale dönüştürülmesi ve bu senetlerin devri için, anonim şirket organlarının kararı gerekli değildir. Bu hususların şirket pay defterine kaydı yeterlidir. Kurul, hisse senetlerinin nama yazılı hale dönüşümü ve devriyle ilgili diğer usul ve esasları belirleyebilir.

Vergi istisnası

MADDE 8. — Bu Kanunun 2, 5, 7 ve 14 üncü maddelerinin uygulaması ile ilgili olarak, yapılacak işlemler harçtan, düzenlenecek kâğıtlar damga vergisinden, bankaların bu Kanunun uygulanması dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar, banka ve sigorta muameleleri vergisinden müstesnadır.

Şu kadar ki, bu Kanunun 14 üncü maddesiyle değiştirilen Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 10 uncu maddesine göre kazancın tamamının, öngörülen sürede ödenmiş sermayeye dönüştürülmemesi halinde, ödenmiş sermaye dolayısıyla tahsil edilmesi gereken vergi ve harçlar 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre satıcıdan tahsil edilir. Bu miktar, satış tarihinde alıcı ve satıcının ödemesi gerektiği halde, bu Kanun uyarınca tahsilinden vazgeçilen vergi ve harçlardan, ödenmiş sermayeye isabet eden vergi ve harçlar indirildikten sonra hesaplanır. Tahsil edilecek vergi ve harçların vadesi, satış tarihi itibarıyla tespit edilen vadedir.

Bu Kanunun 5 inci maddesinin uygulanması ile ilgili olarak, bankaların borçlu anonim şirket ile düzenlediği protokol tarihine kadar tahakkuk etmemiş faiz alacaklarının tahakkuk ettirilip borçlu anonim şirket sermayesine dönüştürülmesi halinde, bu faizler Kurumlar Vergisinden istisna edilir ve Gelir Vergisi Kanununa göre tevkifata tabi tutulmaz. Şu kadar ki, bu istisnanın uygulanabilmesi için tahakkuk etmemiş faiz alacaklarından önce, ilgili bankanın anapara alacağının ve tahakkuk etmiş faiz alacağının tamamının 5 inci maddede öngörülen esaslara göre borçlu anonim şirket sermayesine dönüştürülmesi ve silinmesi zorunludur.

Menkul kıymet edindirme

MADDE 9. — 3320 sayılı Memurlar ve İşçiler ile Bunların Emeklilerine Konut Edindirme Yardımı Yapılması Hakkında Kanun ile oluşan Konut Edindirme Yardımı Hesaplarından, evi olanlara veya ailede birden fazla kişinin yardım alması halinde bunlara, talepleri üzerine ve Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı Kurulunun belirleyeceği esaslar çerçevesinde, gelir ortaklığı senetleri, Devlet iç borçlanma senetleri veya hisse senetleri verilebilir.

Modern teknolojiyi teşvik

MADDE 10. — Kamu İktisadi Teşebbüslerinin özelleştirilmesiyle elde edilen kaynaklardan Kamu Ortaklığı Fonuna ayrılan kısımdan Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı Kurulu kararıyla modern teknolojiyi getiren yatırımlara ortak olunabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sermaye Piyasasının Geliştirilmesiyle İlgili Diğer Kanunlarda Yapılan Değişiklikler

MADDE 11. — 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 199 sayılı Kanunla değişik 7 nci maddesine aşağıdaki 20 ve 21 numaralı bentler eklenmiştir.

20. Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı İdaresi Başkanlığı ile Toplu Konut Fonu ve Kamu Ortaklığı Fonu.

Bu Başkanlığın ve Fonların elde ettikleri kazançlar Gelir Vergisi Kanununa göre tevkifata tabi tutulmaz.

21. Menkul Kıymetler Tanzim Fonu.

Bu Fonun portföy işletmeciliğinden doğan kazançları Gelir Vergisi Kanununa göre tevkifata tabi tutulmaz.

MADDE 12. — 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 2362 sayılı Kanunla değişik 8 inci maddesine aşağıdaki 17 numaralı bent ile aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

17. Devlet tahvili, Hazine bonusu ve gelir ortaklığı senetlerinin elden çıkarılmasından sağlanan kazançların tamamı ile kurumların safi kurum kazancından, gelirlerinin tamamını amaçlarına tahsis eden ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara sermayeye iştirak nispetinde isabet eden kısmın % 30'u.

Bakanlar Kurulu, vergi muafiyeti tanınan vakıflara ait bu istisna oranını sıfıra kadar indirmeye veya yukarıdaki orana ulaşuncaya kadar artırmaya yetkilidir. Bu vakıfların, istisnadan yararlanabilmeleri için iştirak edilen kurumda yetkili organın, anılan kârlar hakkında en geç kazancın beyan edildiği tarihe kadar kâr dağıtım kararı alması şarttır.

Bu maddenin 12 numaralı bendi ile 17 numaralı bendinde yer alan Devlet tahvili, Hazine bonusu ve gelir ortaklığı senetlerinin elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar hakkında Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 39 uncu maddesi hükmü uygulanmaz.

MADDE 13. — 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 25 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Kurumlar Vergisi, bu Kanuna göre tespit olunan kurum kazancından % 46 nispetinde alınır. Bakanlar Kurulu bu vergi nispetini % 50 oranına kadar artırmaya veya Kanunda yazılı orana kadar indirmeye yetkilidir.

Bakanlar Kurulu, % 80'i nama yazılı olup, hisse senetleri borsaya kayıtlı bulunan ve sermaye yapısı ortaklar pay defterinden tespit edilen halka açık anonim şirketlerde vergi nispetini aşağıdaki şekilde indirebilir veya indirilmiş nispetleri birlikte veya ayrı ayrı en fazla 6 puana kadar artırabilir. Şu kadar ki, indirimli nispetlerin uygulanabilmesi için, aşağıdaki bentlerde tespit edilmiş şartların, ilgili hesap döneminin ilk altı ayında gerçekleşmesi şarttır. Şartların kaybedildiği hesap dönemi kazancına indirimli nispet uygulanmaz.

- a) Anonim Şirketin ödenmiş sermayesinin en az % 25'inin, sermayedeki payları %1'in altında olan 200'den fazla gerçek veya tüzelkişiye ait olması halinde, vergi nispeti % 40'a;
- b) Anonim Şirketin ödenmiş sermayesinin en az % 51'inin, sermayedeki payları % 1'in altında olan 200'den fazla gerçek veya tüzelkişiye ait olması halinde, vergi nispeti % 35'e;
- c) Anonim şirketin ödenmiş sermayesinin en az % 80'inin, sermayedeki payları % 1'in altında olan 200'den fazla gerçek veya tüzelkişiye ait olması halinde, vergi nispeti % 30'a;
- d) Yukarıda tanımlanan kurumlardan her birinin, sermayelerinin en az % 80'ine sahip oldukları anonim şirketlerde vergi nispeti ise;
  - i) (a) bendinde kayıtlı şirketlerin iştirak ettiği anonim şirketler için % 40'a;
  - ii) (b) bendinde kayıtlı şirketlerin iştirak ettiği anonim şirketler için % 35'e;
  - iii) (c) bendinde kayıtlı şirketlerin iştirak ettiği anonim şirketler için % 30'a,İndirilebilir.

MADDE 14. — 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 3239 sayılı Kanunla değişik geçici 10 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Tam mükellefiyete tabi kurumların iştirak hisselerinin veya gayrimenkullerinin 1987, 1988 ve 1989 yıllarında satışından doğan kazançların tamamının satış yapıldığı yılda kurum sermayesine ilave edilmesi, anonim şirketler yönünden sermaye artırımı nedeniyle çıkarılacak hisse senetlerinin nama yazılı olması ve en geç altı ay içinde borsaya kote ettirilmesi şartıyla sermayeye eklenen bu kazançlar, Kurumlar Vergisinden müstesnadır. Şu kadar ki, vadeli satış nedeniyle kazancın tamamının aynı yıl içinde ödenmiş sermayeye dönüştürülebilmesi halinde ödenen nakdi sermaye kadar istisnadan yararlanılır ve bu satıştan doğan kazançta ulaşıncaya kadar her yıl ödenen nakdi sermaye kurum kazancından indirilir. Satış yapıldığı yılı takip eden ikinci yılın sonunda ödenmiş sermayeye dönüştürülemeyen kazanç için istisna uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanması dolayısıyla borsaya kote ettirilecek hisse senetleri için, hisse senetlerini çıkaran şirketin kârlılığı aranmaz. Türk Ticaret Kanununun 391 inci maddesinin bu suretle gerçekleştirilecek sermaye artırımına aykırı hükümleri uygulanmaz.

MADDE 15. — 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici 15 inci madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 15. — Anonim şirketlerden alacağı olan bankaların ve gereğinde bu bankalarla birlikte üçüncü kişilerin alacakları karşılığında sermayeden pay almaları halinde, söz konusu anonim şirket ile bu şirketin kurum olan ortaklarının bu suretle elde edecekleri kazançlar aşağıda belirtilen şartlarla kurumlar vergisinden istisna edilir ve bu kazançlar Gelir Vergisi Kanunu gereğince tevkifata tabi tutulmaz.

- a) Bankalar, üçüncü kişiler ve anonim şirket arasında sermayenin yeniden paylaşımında uzlaşmaya varılmış olması ve bu paylaşımın bu maddede belirtilen Kurulca uygun görülerek karara bağlanmış olması;

b) Silinen alacakdan ve yeni konan nakdî sermayeden oluşan fonun, en geç Kurul kararının verildiği takvim yılı sonuna kadar anonim şirket sermayesine eklenmesi ve borçlu şirketin eski ve yeni pay sahiplerine hisse verilmesi;

c) Anonim şirketin hisse senetlerinin en az % 80'inin nama yazılı hale getirilerek, borsaya kote edilmesi;

d) Yeni pay sahiplerine verilecek hisse senetlerinin toplam sermaye içindeki payının % 51 veya daha fazla olması;

Gerekir.

Bu maddede belirtilen Kurul, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan ile Maliye ve Gümrük Bakanından oluşur ve kararları Başbakanın onayı ile tekmül eder.

MADDE 16. — 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 3094 sayılı Kanunla değişik «geçici 11» inci maddesinin, madde numarası, 298 inci maddeyi takiben yer almak üzere «mükerrer 298» olarak değiştirilmiş ve söz konusu maddenin 10 numaralı bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

10. Bir hesap dönemi sonu itibarıyla yapılacak değerlemede esas alınacak yeniden değerlendirme oranı, yeniden değerlendirme yapılacak yılın Ekim ayında (Ekim ayı dahil) bir önceki yılın aynı dönemine göre Devlet İstatistik Enstitüsünün Toptan Eşya Fiyatları Genel İndeksinde meydana gelen ortalama fiyat artış oranıdır.

Bu oran Maliye ve Gümrük Bakanlığınca her yıl Aralık ayı içinde Resmî Gazete ile ilan edilir.

MADDE 17. — 3182 sayılı Bankalar Kanununun 24 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Kamu İktisadî Teşebbüsü statüsünde olan bankalar için de, 2 nci maddenin 2 nci fıkrasındaki şart aranmaksızın, bu madde hükmü uygulanır.

MADDE 18. — 3182 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin 6 ncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

6. Bankalara gayrimenkul üzerine borç verme konusunda yetki veren özel kanun hükümleri saklıdır.

Bakanlar Kurulunca gayrimenkul üzerinde bu maddede belirtilen konularda görev verilen bankalar ile anastatülerinde bu maddede belirtilen konularda kendilerine görev verilen Kamu İktisadî Teşebbüsü statüsündeki bankalar hakkında 1 inci, 2 nci ve 4 üncü fıkra hükümleri uygulanmaz.

Usul ve esaslar

MADDE 19. — Bu Kanunun uygulanması ile ilgili usul ve esasları belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Uygulanmayacak kanun hükümleri

MADDE 20. — Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kanununun bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun 5 inci maddesinin (c), (h), (k), (m) ve (n) bentleri dışındaki hükümleri ile 6, 8 ve 15 inci maddeleri hükümleri 31.12.1989 tarihinde yürürlükten kalkar.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunun 5 inci maddesine göre sermayesine iştirak edilen anonim şirketlerin, bu iştirakin gerçekleştiği takvim yılı başından 31.12.1991 tarihine kadar elde edecekleri kurum kazançları, bu Kanunun 13 üncü maddesiyle değiştirilen Kurumlar Vergisi Kanununun 25 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi uyarınca vergilendirilir.

Yürürlük

MADDE 21. — Bu Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrası ile 11, 12, 13, 14, 15 ve 16 ncı maddeleri 1.1.1987 tarihinde, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AIT TUTANAKLAR

Cilt	Türkiye Büyük Millet Meclisi	
	Birleşim	Sayfa
35	52	492
36	62	311
	67	601:616
37	70	143:189
	73	337:338,339:363,364:371
	76	523:539
	79	646:705
	81	93:132,153:156

I - Gerekçeli 523 S. Sayılı basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 67 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/817.